

บทบรรณาธิการ

วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา ของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีปณิธานที่จะเป็นแหล่งรวบรวมงานวิชาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าองค์ความรู้ด้านนี้มีมิติที่หลากหลายและลึกซึ้ง ซึ่งผู้นิพนธ์ต้องใช้แนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนการศึกษาดังปฏิบัติ การมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ แล้วนำเสนอผลของการศึกษาในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นปลายทางของการศึกษาวิจัยจึงใช้การเผยแพร่ข้อมูลบนวารสารวิชาการ เพื่อสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคม ซึ่งวารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทามีมาตรฐานกลั่นกรองพิจารณาผลงานโดยกองบรรณาธิการและผู้ประเมินบทความ จำนวน 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์นั้น ๆ นอกจากนี้ วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทายังเป็นแหล่งข้อมูลและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งนักวิชาการและบุคคลทั่วไปที่สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั้งในรูปแบบของวารสารตีพิมพ์และออนไลน์ ประกอบด้วย บทความวิจัย บทความวิชาการ และบทความปริทัศน์ ซึ่งนักวิชาการ อาจารย์ และนิสิตนักศึกษา สามารถส่งผลงานบทความทางวิชาการมาเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ได้เช่นกัน

ในวารสารฯ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2568) นี้ ประกอบด้วยบทความวิจัยและบทความวิชาการที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง แต่ละบทความนั้นได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลที่น่าสนใจ ดังนี้

บทความวิจัยเรื่อง *ทัศนะความเชื่อพิธีกรรมวงจรรชีวิตที่สัมพันธ์กับความเป็นพหุวัฒนธรรมของชาวพุทธในประเทศไทย* ผลงานของ สุระชัยภัทรดิษฐ์ ภูมิภักดีเมธี ภัทรฤทัย กันตะกนิษฐ อรนุช อินตา และวรพจน์ มานะสมปอง ซึ่งศึกษาประวัติความเป็นมาของพิธีกรรมวงจรรชีวิต ลักษณะของความเชื่อของชาวไทยพุทธ และศึกษาพิธีกรรมวงจรรชีวิตในทางด้านความเชื่อที่สะท้อนมิติทางด้านพหุวัฒนธรรม โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ กับทัศนะของผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างบทสรุปประกอบกัน

บทความวิจัยเรื่อง *การอนุรักษ์ประเพณีผูกเสี่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืน* ผลงานของ สราวุธ รัตมี ได้ศึกษาประเพณีท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์อันมิตรและความสามัคคีในสังคมอีสาน โดยใช้กรอบแนวคิดเชิงบูรณาการระหว่างทฤษฎีทุนวัฒนธรรม เพื่อวิเคราะห์คุณค่าและการแปลงทุนวัฒนธรรมให้เป็นมูลค่าเศรษฐกิจผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว ทฤษฎีการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อประเมินบทบาทของชุมชนในการมีส่วนร่วม และแนวคิดการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว เพื่อออกแบบแนวทางที่ลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมถึงสร้างชุดเครื่องมือส่งเสริมประเพณีผูกเสี่ยว ในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควบคู่กับการพัฒนานโยบายที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประเพณีดำรงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีชีวิตและสร้างคุณค่าต่อชุมชนและสังคม

บทความวิจัยเรื่อง *พลวัตวัฒนธรรมการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงแดงและกะเหรี่ยงขาว ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน* ผลงานของ กันยา ขจรภัทรกุล พิมลวรรณ ไพโรขจรเกียรติ และพิสุทธิลักษณ์ บุญโต ซึ่งได้ศึกษาเรื่องลักษณะการแต่งกายของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงแดงและกะเหรี่ยงขาวและศึกษาเปรียบเทียบบทบาทการแต่งกายในแต่ละโอกาสของกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงแดงและกะเหรี่ยงขาว ในพื้นที่ตำบลห้วยผาและตำบลห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งพบว่าการแต่งกายด้วยชุดชาติพันธุ์มีบทบาทในการใช้เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงอัตลักษณ์ของคนทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มกะเหรี่ยงแดงพบลักษณะการแต่งกายที่แตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างแบบประเพณีและแบบ

ประยุกต์ เน้นการใช้สีแดงเป็นหลัก และมีเครื่องประดับเฉพาะ ส่วนกะเหรี่ยงชาวยังคงสืบทอดการแต่งกายในรูปแบบประเพณีแต่ปรับเปลี่ยนสีและวัสดุที่หลากหลายมากขึ้น มีลวดลายการปักที่เป็นเอกลักษณ์โดยเฉพาะ มีข้อกำหนดการแต่งกายของผู้หญิงที่ใช้แสดงสถานภาพโสัดและสมรส ทั้ง 2 กลุ่ม มีการปรับตัวในการแต่งกายให้เข้ากับยุคสมัยซึ่งเป็นเรื่องราวทางมานุษยวิทยาและคติชนวิทยาที่น่าสนใจ

บทความวิชาการเรื่อง พุทธสิลาจาริกมหาธาตุ: บทบันทึกความพยายามพิทักษ์รักษาคุณค่าแหล่งมรดกโลกเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร ผลงานของ ลีริวิทย์ เขี่ยมสุดใจ ได้ศึกษาศิลาจาริกการย้ายรอยพระพุทธรูปและพุทธสิลาจาริกมหาธาตุที่ปรากฏในแหล่งมรดกโลกเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร ประกอบได้ด้วยอุทยานประวัติศาสตร์ 3 แห่ง โดยมีอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย บทความนี้อาจก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าของแหล่งมรดกโลกเมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร ในฐานะผลสัมฤทธิ์ของการบูรณาการความร่วมมือเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรมได้อย่างดียิ่ง

และบทความวิชาการเรื่อง การออกแบบเครื่องแต่งกายการแสดงสร้างสรรค์ชุด เพี้ยกค่า ผลงานของ จีรพันธ์ ฤทธิวัชร เป็นการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์และออกแบบเครื่องแต่งกายในการแสดง โดยมีแนวความคิดมาจากความเชื่อเรื่องเสื้อผ้ามิ่งในภาคอีสานตอนบนและลักษณะการแต่งกายของชาติพันธุ์บรูที่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคอีสานตอนบนและอัตลักษณ์ของเสื้อโคร่ง ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบเครื่องแต่งกายในการแสดงชุด เพี้ยกค่า ที่มีลักษณะการแต่งกายของชาติพันธุ์บรูผสมผสานกับอัตลักษณ์ของเสื้อและแพ้นร่วมสมัย เป็นเครื่องแต่งกายสำหรับการแสดงที่น่าสนใจ

ในโอกาสนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทาฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาวิจัย และช่วยต่อยอดองค์ความรู้ในแวดวงวิชาการต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนศักดิ์ ผดุงเศรษฐกิจ
บรรณาธิการ